

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

ΤΟΥ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ 5/2024 ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ

ΑΡΙΘΜ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ 69/2024

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Γνωμοδότηση για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) του έργου: 'Αρδευτικό Δίκτυο Φράγματος Μαρμαρά' (ΠΕΤ 2312009729)

Σήμερα **5 Αυγούστου** ημέρα **Δευτέρα** και ώρα **10:00 π.μ.** συνήλθε σε δημόσια τακτική Συνεδρίαση η Επιτροπή Αγροτικής Οικονομίας, Περιβάλλοντος & Ανάπτυξης του Περιφερειακού Συμβουλίου Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης ύστερα από την αριθ. ΔΔ.ΟΙΚ. 243116/4138/31-07-2024 έγγραφη πρόσκληση του προέδρου αυτής, που επιδόθηκε σε κάθε μέλος χωριστά, σύμφωνα με το άρθρο 177 του Ν. 3852/2010.

ΠΑΡΟΝΤΕΣ:

- ΠΑΤΑΚΑΚΗΣ ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ:

- ΔΕΛΗΣΤΑΜΑΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
- ΟΣΜΑΝ ΠΕΧΛΙΒΑΝ ΑΧΜΕΤ (ΑΝΑΠΛ. ΜΕΛΟΣ)
- ΜΟΛΛΑ ΙΣΑ ΡΙΤΒΑΝ
- ΓΙΟΥΡΟΥΚ ΣΑΛΗ
- ΧΑΤΖΗ ΜΕΜΕΤ ΡΙΤΒΑΝ
- ΚΑΤΣΟΓΡΙΔΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ
- ΔΑΛΚΙΤΖΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
- ΜΠΑΧΑΡΙΔΟΥ ΦΑΝΗ
- ΜΠΟΔΟΥΡΟΓΛΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ (ΑΝΑΠΛ. ΜΕΛΟΣ)
- ΚΑΣΑΠ ΑΧΜΕΤ
- ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ

ΑΠΟΝΤΕΣ:

- ΣΕΪΤΑΝΙΔΗΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ

Απουσίαζαν αν και κλήθηκαν νόμιμα.

Χρέη υπηρεσιακής γραμματείας άσκησε η υπάλληλος της Διεύθυνσης Ανάπτυξης Π.Ε. Δράμας κα Ασανίνα Ευθαλία.

Αφού διαπιστώθηκε απαρτία, διότι σε σύνολο δέκα τριών (13) μελών ήταν παρόντα τα έντεκα (11) μέλη, ο Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Ανάργυρος Πατακάκης κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Ο Περιφερειακός Σύμβουλος κ. Γιουρούκ Σαλή προσήλθε κατά την συζήτηση του 3ου θέματος

Εισηγούμενη το 1^ο θέμα ημερήσιας διάταξης η υπάλληλος του Τμήματος Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας ΠΕ Καβάλας κα Κωνσταντινίδου έθεσε υπόψη των μελών της Επιτροπής το αριθμ. Πρωτ. 208031/4097/24-07-2024 έγγραφο του Τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Π.Ε. Καβάλας το οποίο αναφέρει τα εξής:

1. ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ		
Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου 'Αρδευτικό Δίκτυο Φράγματος Μαρμαρά'		
2. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΟ ΠΕΔΙΟ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΑΣ		
A / A	ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ (ΦΕΚ)	ΤΙΤΛΟΣ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ
1.	N. 4014/2011 (ΦΕΚ209Α)	Περιβαλλοντική Αδειοδότηση Έργων και δραστηριοτήτων
2.	ΥΑ 17185/1069 (ΦΕΚ 841Β/2022)	Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης.
3.	ΥΑ 170225/20-01-2014 (ΦΕΚ 135 Β'/2014)	Εξειδίκευση των περιεχομένων των φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α' της απόφασης του Υπουργού ΠΕΚΑ με αρ. 1958/2012 (Β' 21) όπως ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4014/2011 (Α' 209), καθώς και κάθε άλλης σχετικής λεπτομέρειας.»
4.	Αριθμ. Ε.Γ.: οικ904/2017 (ΦΕΚ4679Β)	Έγκριση της 2 ^{ης} Αναθεώρησης του Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Μακεδονίας και της αντίστοιχης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.
3. ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΡΓΟΥ		
ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΛΑΒΕ ΧΩΡΑ ΑΥΤΟΨΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ		ΝΑΙ
		ΟΧΙ ☒

4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

1.1 Γενικά στοιχεία του έργου

1.1.1. Είδος και μέγεθος του έργου της δραστηριότητας.

Σκοπός της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων είναι η τροποποίηση της Α.Π. ΚΥΑ 84243/2002 όπως αυτή τροποποιήθηκε και ανανεώθηκε για την κατασκευή του φράγματος Μαρμαρά ώστε να συμπεριληφθεί η κατασκευή του αρδευτικού δικτύου και των συνοδών του έργων. Το έργο θα λάβει χώρα σε συνολική μικτή επιφάνεια περιμέτρου 27.333,7στρ. θα έχει μήκος 48,37χλμ και θα εξυπηρετήσει 18.715στρ.

Το φράγμα Μαρμαρά αδειοδοτήθηκε περιβαλλοντικά το 2002, ενώ η κατασκευή του ξεκίνησε το 2007 και συνεχίζεται έως και σήμερα. Για το περιβαλλοντικά αδειοδοτημένο έργο έχουν εκδοθεί οι ακόλουθες Αποφάσεις Έγκρισης/ Ανανέωσης/ Τροποποίησης Περιβαλλοντικών Όρων:

1. ΚΥΑ Α.Π. οικ. 84243/2002 με θέμα «Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων για το έργο “Κατασκευή φράγματος Μαρμαρά Ν. Καβάλας”»
2. Απόφαση Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης Αριθ. Πρωτ.: οικ. 5203/2012 με θέμα «Ανανέωση της υπ’ αριθμό οικ.84243/7-6-2002 Απόφασης της Ε.Υ.Π.Ε./Υ.ΠΕ/ΧΩ.Δ.Ε. για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων του έργου “Κατασκευή φράγματος Μαρμαρά, Ν. Καβάλας”»
3. Απόφαση Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης Αρ. Πρωτ.: 2180/1751/2015 με θέμα «Τροποποίηση, ως προς τις θέσεις απόληψης δάνειων υλικών για την κατασκευή του πυρήνα του φράγματος, της Α.Π. οικ. 84243/07-06-2002 Απόφασης της Ε.Υ.Π.Ε./Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., όπως αυτή ανανεώθηκε με την υπ’ αριθ. οικ.5203/21-12-2012 (ΑΔΑ:ΩΔΝΤΟΡ1Υ-Τ3Κ) Απόφαση της ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.Σ. Α.Μ.Θ., για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για το έργο «Κατασκευή φράγματος Μαρμαρά Ν. Καβάλας από την Κ/Ξ ΦΙΛΙΠΠΟΣ Α.Ε.-ΜΑΓΚΑΦΙΝΗΣ ΑΔΑΜ Α.Ε.»
4. Απόφαση Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης Αρ. Πρωτ.: 2790/1792/2016 με θέμα «2η Τροποποίηση της Α.Π. οικ. 84243/07-06-2002 Απόφασης της Ε.Υ.Π.Ε./Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., όπως αυτή ανανεώθηκε με την υπ’ αριθ. οικ.5203/21-12-2012 (ΑΔΑ:ΩΔΝΤΟΡ1Υ-Τ3Κ) Απόφαση της ΔΙ.ΠΕ.ΧΩ.Σ. Α.Μ.Θ., για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για το έργο «Κατασκευή φράγματος Μαρμαρά Ν. Καβάλας, ως προς την απομάκρυνση φερτών υλικών από την κοίτη του χειμάρρου Μαρμαρά και χρήση τους για την κατασκευή του φίλτρου του φράγματος, από την Κ/Ξ ΦΙΛΙΠΠΟΣ Α.Ε.-ΜΑΓΚΑΦΙΝΗΣ ΑΔΑΜ Α.Ε.».
5. Απόφαση Προϊσταμένης Γενικής Διεύθυνσης Χωροταξικής Περιβαλλοντικής και Αγροτικής Πολιτικής Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης Αρ. Πρωτ.: 152681/15 Νοεμβρίου 2023 με θέμα «Παράταση ισχύος της με αρ.πρωτ.84243/07-6-2002 ΚΥΑ Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), όπως αυτή ανανεώθηκε με την με αρ.πρωτ.5203/21-12-2012 και τροποποιήθηκε με τις με αρ.πρωτ. 2180/1751/15-7-2015 και 2790/1792/05-8-2016 Αποφάσεις της Υπηρεσίας μας για την κατασκευή και λειτουργία του έργου «Φράγμα Μαρμαρά Ν.Καβάλας», που προτείνεται από τη Δ/νση Τεχνικών Έργων Π.Ε.Καβάλας επί του χειμάρρου Μαρμαρά, στον Ν.Καβάλας, Π.Α.Μ.-Θ., Α.Δ.Μ.Θ.»

Το σύνολο του έργου ανήκει στη 2η Ομάδα ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ ΕΡΓΑ της 2’ σχετικής και το αρδευτικό συγκεκριμένα στη κατηγορία

- «Αρδευτικά και (απο)στραγγιστικά έργα, έργα αγροτικού αναδασμού, και συναφή έργα (α/α 9)» Α2 Κατηγορίας με εμβαδόν καθαρής αρδύσιμης έκτασης 18.715,6στρ.

Εξετάζεται και η κατασκευή Μικρού Υδροηλεκτρικού Έργου (ΜΥΗΕ) ετήσιας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ 1.325,5 και 1.793,5ΜWh. Η ετήσια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας από τη λειτουργία των αντλιοστασίων του έργου εκτιμήθηκε 3.945,07ΜWh. Το ΜΥΗΕ εντάσσεται στην 10^η Ομάδα της 2’ σχετικής Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Μεμονωμένοι Σταθμοί Αποθήκευσης Ενέργειας, Β’ Κατηγορίας.

1.1.2. Γεωγραφική θέση και διοικητική υπαγωγή έργου ή δραστηριότητας – Άλλα στοιχεία χωροθέτησης

Τα υπό μελέτη αρδευτικά έργα χωροθετούνται νότια του Παγγαίου όρους, δυτικά του οικισμού Οφρύνιο, βόρεια του οικισμού της Καριανής και δυτικά του οικισμού Ακροπόταμος. Η θέση του φράγματος βρίσκεται βόρεια των Λουτρών Ελευθερών και νότια του οικισμού Ακροπόταμος.

Διοικητικά υπάγονται στο Δήμο Παγγαίου, της Περιφερειακής Ενότητας Καβάλας, της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης).

Τα υπό μελέτη έργα χωροθετούνται στις ακόλουθες Δημοτικές Ενότητες:

- Δ.Ε. Πιερέων
- Δ.Ε. Ορφανού

I.1.3. Προστατευόμενες περιοχές

Η περιοχή των υπό μελέτη έργων εν μέρει χωροθετείται εντός των ορίων της περιοχής του δικτύου Natura 2000 «GR1150011 - Όρος Παγγαίο και νότιες υπώρειές του» που είναι χαρακτηρισμένη και Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)

Σύμφωνα με την Ειδική οικολογική Αξιολόγηση δεν αναμένεται να επηρεαστεί η ακεραιότητα της περιοχής ΖΕΠ GR1150011, ως προς τα είδη ορνιθοπανίδας που αποτελούν τους στόχους διατήρησης της. Οπότε, δεν αναμένεται να υπάρξει επιδείνωση της αξιολόγησης των ενδιατημάτων των ειδών ορνιθοπανίδας εντός της περιοχής Natura 2000, κατά την φάση κατασκευής και την φάση λειτουργίας του έργου, λαμβάνοντας υπόψη και τα μέτρα αντιμετώπισης που προτείνονται στην μελέτη. Οι επιπτώσεις που σχετίζονται με την υποβάθμιση της βλάστησης και των ειδών χλωρίδας εκτιμώνται ως ασθενείς αρνητικές, άμεσες, μακροχρόνιες, μερικώς αντιμετωπίσιμες με τη λήψη κατάλληλων μέτρων και τοπικού χαρακτήρα. Τα είδη χλωρίδας που αναμένεται να δεχτούν πιέσεις, στη φάση κατασκευής του έργου, είναι εκείνα που φύονται στα τμήματα που θα καταληφθούν από τα υπό μελέτη έργα. Παρά ταύτα, τα είδη που καταγράφηκαν στις εργασίες πεδίου αποτελούν κατά κύριο λόγο τυπική βλάστηση που εμφανίζεται σε ευρείες εκτάσεις, στις πλαγιές των ημιορεινών περιοχών στην περίμετρο της γεωργικής γης, στα νότια και νοτιοανατολικά της.

Στην περιοχή των υπό μελέτη έργων απαντώνται δασικές εκτάσεις. Σύμφωνα με την σχετική δασική νομοθεσία (Νόμος 998/1979, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και πιο συγκεκριμένα άρθρο 45) επιτρέπονται τα αρδευτικά δίκτυα σε δασικές εκτάσεις.

Εντός της αρδευτικής περιμέτρου υφίστανται αρχαιολογικοί χώροι για τους οποίους θα γνωμοδοτήσει η αρμόδια αρχαιολογική υπηρεσία.

I.1.4. Συσχέτιση του έργου με άλλα έργα

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΜΠΕ:

- Δεν απαντώνται θεσμοθετημένες βιομηχανικές περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.), ή βιομηχανικά πάρκα (ΒΙΟΠΑ), ή άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις, σύμφωνα με την Γεωγραφική Βάση Δεδομένων της Γ.Γ.Β.
- Στην περιοχή μελέτης δεν απαντώνται εκτεταμένες περιοχές εκμετάλλευσης αδρανών (μεγάλα λατομεία κλπ.). Τοπικά κατά μήκος του ποταμού Μαρμαρά έχουν γίνει αμμοχαλικοληψίες, ενώ περιοχή εκμετάλλευσης αδρανών απαντάται και στο ΒΑ όριο της περιοχής μελέτης.
- Η περιοχή των έργων αφορά σε γεωργικές καλλιέργειες, μεμονωμένες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, μεμονωμένους Φωτοβολταϊκούς Σταθμούς Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας και σε περιοχές με φυσική βλάστηση.
- Στην περιοχή έχουν αδειοδοτηθεί μικρής κλίμακας Φ/Β σταθμοί, σύμφωνα με τον σύμφωνα με τον Γεωπληροφοριακό Χάρτη της ΡΑΕ.

Γενικά στην περιοχή του έργου έχουν ληφθεί περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις για

- την λειτουργία της Μονάδας Επεξεργασίας Λυμάτων στο Ορφάνιο (ομάδα 4_η)
- Σταθμός Βάση Κινητής Τηλεφωνίας (ομάδα 12_η)
- Φωτοβολταϊκοί Σταθμοί Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ομάδα 10_η)
- Αξιοποίηση υφιστάμενων υδρογεωτρήσεων υδρευτικής χρήσης (ομάδα 2_η)
- Κατασκευή του φράγματος Μαρμαρά (ομάδα 2_η)
- Λήψη υλικών από την κοίτη του φράγματος Μαρμαρά για την κατασκευή του φράγματος (Ομάδα 5_η)

Ενώ παραλείπεται η περιβαλλοντική αδειοδότηση της νέας σιδηροδρομικής γραμμής 'Θεσσαλονίκη - Αμφίπολη- Νέα Καρβάλη'.

II. Περιγραφή του έργου ή της δραστηριότητας

Υφιστάμενη Κατάσταση

Το έργο του φράγματος αδειοδοτήθηκε με την ΚΥΑ Α.Π. οικ. 84243/2002 με θέμα «Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων για το έργο "Κατασκευή φράγματος Μαρμαρά Ν. Καβάλας"» η οποία έλαβε παράταση μέχρι το 2027.

Το έργο αυτό αφορούσε την κατασκευή και λειτουργία φράγματος επί του χειμάρρου Μαρμαρά με τα συνοδά του έργα (εκχειλιστής, πρόφραγμα εκτροπής, οδοί προσπέλασης κλπ.), ωφέλιμης χωρητικότητας

4.600.000 m³ περίπου. Αποσκοπεί δε στην κάλυψη των αρδευτικών αναγκών 4.000 στρεμμάτων μη αρδευομένων σήμερα εκτάσεων, καθώς και στην βελτίωση των συνθηκών άρδευσης 9.000 στρεμμάτων ήδη αρδευομένων εκτάσεων, οι οποίες βρίσκονται στις περιοχές Ακροποτάμου, Ποδοχωρίου, Γαληψού, Ορφανίου και Κάριανης του Δήμου Ορφανού Ν. Καβάλας.

Το φράγμα κατασκευάζεται σε θέση που βρίσκεται περί τα 5 km N-NA του οικισμού Ακροποτάμου και 2 km Β-ΒΔ των εγκαταστάσεων των Λουτρών Ελευθερών Ν. Καβάλας.

Βασικά τεχνικά στοιχεία του έργου:

Σώμα Φράγματος χωμάτινο με αργιλικό πυρήνα:

- Απόλυτο υψόμετρο στέψης +65m
- Απόλυτο υψόμετρο κοίτης χειμάρρου +22,5m
- Μέγιστο ύψος από θεμελίωση πυρήνα 43m
- Μήκος στέψης 162,5m
- Πλάτος στέψης 9m

Ταμιευτήρας

- Απόλυτο υψόμετρο Μέγιστης Στάθμης Λειτουργίας (ΜΣΛ) +59,5m
- Απόλυτο υψόμετρο Ελάχιστης Στάθμης Λειτουργίας (ΕΣΛ) +45m
- Ωφέλιμος όγκος στην ΜΣΛ 4.600.000 m³ περίπου

Υπερχειλιστής πλαγιομετωπικός, ελεύθερης στέψης, με απόλυτο υψόμετρο στέψης +60m και παροχετευτικότητα 443 m³/sec (περίοδος επαναφοράς 500 έτη).

Υδροληψία μέσω του αγωγού εκτροπής που θα χρησιμεύει και ως εκκενωτής πυθμένα.

Φραγμάτα συγκράτησης φερτών υλών στις θέσεις που απεικονίζονται στον χάρτη Β της ΜΠΕ.

Έργα δασικής οδοποιίας περιλαμβάνονται την βελτίωση των ήδη υφισταμένων οδών, και την αντικατάσταση των κατακλυζόμενων τμημάτων των τελευταίων σε μήκος το μέγιστο 3,5 km. Μέσο πλάτος οδών με το πέρας των έργων 8m, και οδόστρωμα από αμμοχάλικο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της μελέτης η κατασκευή του φράγματος Μαρμαρά, ξεκίνησε το 2007 και συνεχίζεται έως και σήμερα. Τα επιμέρους τεχνικά έργα από τα οποία συντίθεται καθώς και τα στάδια κατασκευής τους έχουν ως κάτωθι:

Το κυρίως φράγμα, με το πρόφραγμα και τα έργα θεμελίωσης και στεγάνωσης, (υλοποίηση του 90% των εργασιών).

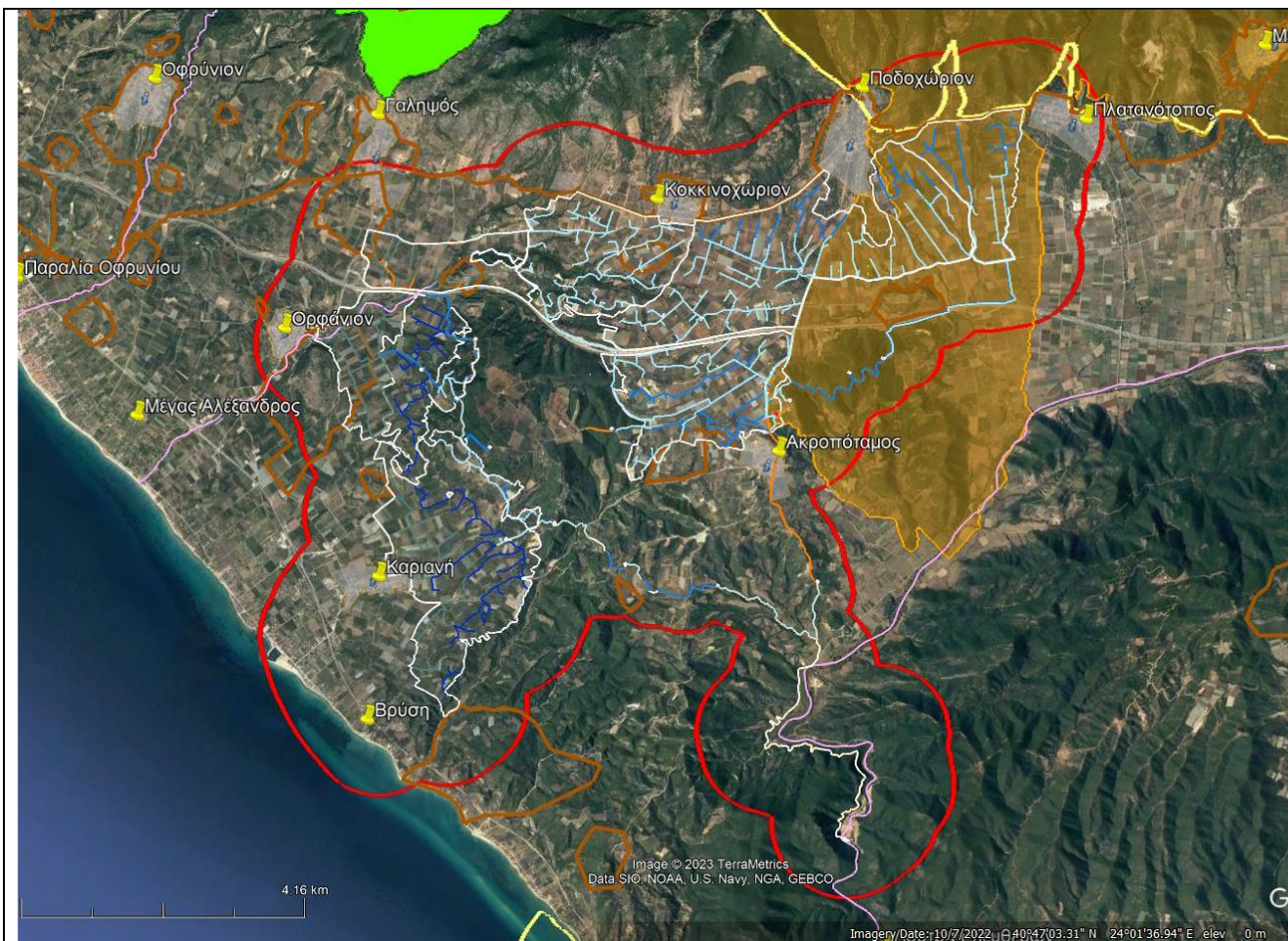
Τα έργα εκτροπής και εκκένωσης, (υλοποίηση του 95% των εργασιών).

Τα έργα υπερχειλίσης και καταστροφής ενέργειας, (υλοποίηση του 80% των εργασιών).

Η οδός προσπέλασης του φράγματος, (υλοποίηση του 80% των εργασιών).

Τα δευτερεύοντα-συμπληρωματικά έργα, που απαιτούνται για την ολοκλήρωση του έργου, (υλοποίηση του 60% των εργασιών).

Σήμερα βρίσκεται στο τελικό στάδιο ολοκλήρωσης του. Με την ολοκλήρωση των τεχνικών έργων του φράγματος και αφού προηγηθεί η έγκριση από τη Διοικητική Αρχή Φραγμάτων (ΔΑΦ) του αντίστοιχου Φακέλου Έγκρισης Πρώτης Πλήρωσης (ΦΕΠΠ), ξεκινάει η διαδικασία Πρώτης Πλήρωσης του Φράγματος δηλαδή η άνοδος του νερού στη μέγιστη στάθμη του ταμιευτήρα. Με την επιτυχή ολοκλήρωση της Πρώτης Πλήρωσης το φράγμα θεωρείται ότι πληροί τις προϋποθέσεις ώστε να εισέλθει στο στάδιο λειτουργίας.

Σχ 1: Υπό μελέτη εγχειρίσματα έργα (με άσπρο, γαλάζιο και μπλε χρώμα), περιοχές ΖΕΠ του δικτύου Natura 2000 (με πορτοκαλί χρώμα) και ΕΖΔ (με πράσινο χρώμα), ποτάμια υδατικά συστήματα (με ροζ χρώμα) και Σημαντικές περιοχές για τα πουλιά (με κίτρινο χρώμα), με καφέ χρώμα παρουσιάζονται οι κηρυγμένοι αρχαιολογικοί χώροι.

Προτεινόμενα Έργα

Ο σχεδιασμός των προτεινόμενων αρδευτικών έργων περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Σχεδιασμό του αντλιοστασίου κεφαλής στο πόδα του Φράγματος Μαρμαρά.
- Σχεδιασμό των έργων μεταφοράς προς τις δεξαμενές κεφαλής των αρδευτικών ζωνών, και των ενδιάμεσων δεξαμενών (συνολικά 11 δεξαμενές πλέον της κεντρικής και αντλιοστασίων (τέσσερα αντλιοστάσια πέραν του κεντρικού) που απαιτούνται.
- Σχεδιασμό όλων των τροφοδοτικών αγωγών από τις δεξαμενές κεφαλής προς τις αρδευτικές ζώνες.
- Σχεδιασμό όλων των εσωτερικών δικτύων (αγωγοί και υδροληψίες).

Συνολικά ο προτεινόμενος σχεδιασμός των έργων μεταφοράς περιλαμβάνει 27,9 km αγωγών από τα οποία τα 14,6 km αντιστοιχούν σε χαλυβδοσωλήνες, και τα υπόλοιπα 13,3 km αντιστοιχούν σε σωλήνες πολυαιθυλενίου (HDPE). Τα 19 km αντιστοιχούν σε καταθλιπτικούς αγωγούς, και τα υπόλοιπα 8,9 km σε βαρυντικούς αγωγούς.

Τα Αρδευτικά Δίκτυα επιμερίζονται στις ακόλουθες ζώνες:

1. Αρδευτικά Δίκτυα Ζώνης Ακροποτάμου
2. Αρδευτικά Δίκτυα Ζώνης Πλατανότοπου
3. Αρδευτικά Δίκτυα Ζώνης Ποδοχωρίου
4. Αρδευτικά Δίκτυα Ζώνης Κοκκινόχωριου
5. Αρδευτικά Δίκτυα Ζώνης Γαληψού
6. Αρδευτικά Δίκτυα Ζώνης Ορφανίου
7. Αρδευτικά Δίκτυα Ζώνης Κάριανης

Η προτεινόμενη αρδευτική περίμετρος ορίζεται στα Βόρεια και Βορειοανατολικά από τις Νοτιοδυτικές Παρυφές του όρους Παγγαίου και συγκεκριμένα ορίζεται Νοτιοδυτικά του Πλατανότοπου, Νότια του Ποδοχωρίου και Νότια του Κοκκινόχωριου. Στα δυτικά περιορίζεται από την νοητή ευθεία που ενώνει τον οικισμό Ορφάνιο με την Κάριανη. Τα νότια όριά της καθορίστηκαν Βόρεια του οικισμού Ακροπόταμου.

Το μήκος της περιμέτρου των έργων ανέρχεται σε περίπου 48 km, με το εμβαδόν καθαρής αρδεύσιμης έκτασης να είναι 18.715,6 στρ. Ο αριθμός των αρδεύσιμων αγροτεμαχίων είναι 2.930, με μέσο μέγεθος τα 6,3 στρ. Το προτεινόμενο σχέδιο ανάπτυξης καλλιεργειών της περιμέτρου $6.515 \cdot 10^6$ km νερού, για ολόκληρη την αρδευτική περίοδο και $2,184 \cdot 10^6$ km νερού, για τον μήνα με την μεγαλύτερη κατανάλωση (Ιούλιος). Η οικολογική παροχή του έργου έχει οριστεί σε 130 m³/h μετρούμενη αμέσως κατάντη του φράγματος.

Επίσης συμπεριλαμβάνεται η τελική οριοθέτηση του χώρου λήψης υλικών Α8 (που προβλεπόταν στην ΜΠΕ 2001). Η τελική έκταση του χώρου Α8 ανέρχεται σε 12,7 στρέμματα και διακρίνεται σε δύο υποπεριοχές, που ονομάστηκαν C7 και C8 για τις οποίες θα υλοποιηθούν εργασίες αποκατάστασης και επίσης η εργοταξιακή οδός μήκους 2,9km για την πρόσβαση στη θέση του φράγματος από την ανατολική πλευρά του ταμιευτήρα. Η χάραξη της οδού ως επί το πλείστον βρίσκεται εντός της λεκάνης κατάκλυσης του έργου. Για το τμήμα της οδού μήκους 0,9km εκτός της λεκάνης κατάκλυσης, θα πρέπει να προβλεφθεί η αποκατάσταση του, μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής του φράγματος, σύμφωνα με Μελέτη Αποκατάστασης που θα εκπονηθεί.

Ο σχεδιασμός στοχεύει σε βέλτιστες επιλογές ρύθμισης και διαστασιολόγησης με τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται η επιθυμητή λειτουργικότητα, με στόχο τα καλύτερα δυνατά τεχνικοοικονομικά χαρακτηριστικά.

Προβλέπεται η προμήθεια Ηλεκτρονικών Υδροληψιών με επαναφορτιζόμενη κάρτα και σύστημα μετάδοσης δεδομένων. Οι ηλεκτρονικές υδροληψίες άρδευσης θα συνδεθούν ανάντη τους, με τα υδροστόμια των υδροληψιών άρδευσης και κατάντη τους με το κινητό υλικό άρδευσης. Η κατασκευή είναι ενιαία και περιλαμβάνει υδραυλική βαλβίδα φλαντζωτή, μονού θαλάμου και υδρόμετρο. Αναπόσπαστο εξάρτημα για την λειτουργία της υδροληψίας αποτελεί ο πίνακας ελέγχου που περιλαμβάνει την ηλεκτρονική μονάδα λειτουργίας και ελέγχου και τους συσσωρευτές

Σύστημα τηλεμετρίας είναι απαραίτητο για τη σωστή διαχείριση. Τα δεδομένα που θα αποστέλλονται μέσω του συστήματος θα είναι τουλάχιστον ο αριθμός της υδροληψίας, η κατάστασή της (ανοικτή, κλειστή, ALARM σε περίπτωση προβλήματος), η συνολική κατανάλωση κάθε υδροληψίας, ο χρήστης κάθε υδροληψίας, η κατανάλωση κάθε χρήστη ανά υδροληψία κα. Όλες οι κινήσεις θα καταγράφονται στην ηλεκτρονική υδροληψία θα και αποστέλλονται στην βάση δεδομένων. Οι πληροφορίες αυτές θα χρησιμοποιούνται από τον Οργανισμό (ΤΟΕΒ) που θα είναι και ο διαχειριστής για την συγκέντρωση στατιστικών πληροφοριών, την προετοιμασία περιοδικών στατιστικών, συγκέντρωση ατομικών και συνολικών καταναλώσεων, επίβλεψη - κατάσταση υδροληψίας (εκτός λειτουργίας, κατάσταση της μπαταρίας, θέση υδροληψίας, ισχύς σήματος, κα.) ανίχνευση διαρροών και ύποπτες καταναλώσεις.

Μικρό υδροηλεκτρικό έργο. Σύμφωνα με την «ΠΡΟΜΕΛΕΤΗ ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ - ΤΕΧΝΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ» (2023) που εκπονήθηκε, τα υδρολογικά στοιχεία στο φράγμα Μαρμαρά, μετά τον συνυπολογισμό της κατανάλωσης του αρδευτικού δικτύου, υποδηλώνουν δυνητικά ικανό δυναμικό για εγκατάσταση Μικρού Υδροηλεκτρικού έργου, με πώληση της παραγόμενης ενέργειας απευθείας στο δίκτυο (ΑΔΜΗΕ), με σταθερή ταρίφα.

Από την ανάλυση των υδρολογικών στοιχείων, παρατηρείται η κατανομή του ενεργειακού δυναμικού σε μεγάλο εύρος παροχών. Συγκεκριμένα, παρουσιάζεται υψηλό ενεργειακό δυναμικό στην οικολογική παροχή, αφού ρέει όλους τους μήνες, κάθε χρόνο, για τη διατήρηση του φυσικού οικοσυστήματος. Οι παροχές μετά την οικολογική, έως και τα 400 Lt/s, δεν έχουν μεγάλο ενεργειακό δυναμικό, αλλά ένα σύστημα διαστασιολογημένο σε αυτές, θα είχε πολύ υψηλό βαθμό αξιοποίησης, λόγω της συνεχούς-ετήσιας λειτουργίας. Το ενεργειακό δυναμικό σε μεγαλύτερες παροχές αυξάνεται σημαντικά, και εντοπίζεται ιδιαίτερα αυξημένο στις ονομαστικές παροχές 1,6 και 1,8 m³/h. Με βάση την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε στην Τεχνικό-οικονομική μελέτη, η επένδυση αξιολογήθηκε ως συμφέρουσα και προτείνεται να εξεταστεί στο επόμενο στάδιο των μελετών του έργου. Στην περίπτωση που θα επιλεγεί να κατασκευαστεί θα προηγηθεί τροποποίηση της ΑΕΠΟ του έργου.

III. Επισημάνσεις- Συμπέρασμα εισήγησης

Η μελέτη αποτελεί την τροποποίηση της εγκεκριμένης ΜΠΕ του φράγματος του Μαρμαρά με ισχύ έως το 2027 με σκοπό την προσθήκη των προτεινόμενων αρδευτικών έργων και για το λόγο αυτό εξετάστηκαν οι επιπτώσεις των προτεινόμενων αρδευτικών έργων.

Τα οφέλη που θα προκύψουν από τα έργα άρδευσης είναι:

- Περιορισμός των απωλειών κατά την άρδευση και συνεπώς εξοικονόμηση νερού. Θα περιοριστούν με αυτό τον τρόπο τα φαινόμενα υφαλμύρισης που έχουν παρατηρηθεί στην παράκτια περιοχή, λόγω της διάνοιξης μεγάλου αριθμού γεωτρήσεων. Το έργο αυτό έρχεται να

συμπληρώσει και να βελτιώσει τις συνθήκες άρδευσης της ευρύτερης περιοχής που γίνεται από γεωτρήσεις οι οποίες εμφανίζουν προβλήματα επάρκειας ύδατος και υφαλμύρωσης και θα ελαχιστοποιηθεί ή και θα εξαλειφθεί πλήρως η απόληψη από τους υπόγειους υδροφορείς.

- Μείωση του κόστους άρδευσης, με θετικά οφέλη για τους αγρότες της περιοχής, που δύναται να αυξήσουν τα εισοδήματά τους.
- Αύξηση της απόδοσης των αρδευόμενων εκτάσεων με θετικά οφέλη για τους αγρότες, αλλά και την ενίσχυση της τοπικής παραγωγής και οικονομίας.
- Μείωση των εκκενώσιμων αποθεμάτων στους υπόγειους υδροφόρους ορίζοντες της παράκτιας Ζώνης και της Πιερίας λεκάνης.
- Εμπλουτισμός υδροφόρων και επαναδραστηριοποίησης των ήδη εξαφανισθέντων καρστικών πηγών στην Πιερία λεκάνη.
- Αναρρύθμιση της παροχής του ποταμού Μαρμαρά κατάντη του φράγματος. Βελτίωση της ποιότητας των θερμών νερών που εκμεταλλεύονται τα Λουτρά Ελευθερών.

Οι αρνητικές επιπτώσεις κατά την φάση κατασκευής/λειτουργίας εκτιμήθηκαν κατά κύριο λόγο ασθενείς ή μέτριες και θα εξασθενίσουν με την λήψη των προτεινόμενων μέτρων. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι οι επιπτώσεις από τις επεμβάσεις στο ανάγλυφο και στο τοπίο από το αρδευτικό δίκτυο το οποίο θα είναι υπόγειο και κατά το πλείστον εγκατεστημένο κατά μήκος υφιστάμενου οδικού δικτύου αλλά και από τις εργοταξιακές εγκαταστάσεις και τις δεξαμενές και τα αντλιοστάσια θεωρούνται ασθενείς μερικώς αντιμετωπίσιμες με τη λήψη κατάλληλων μέτρων, βραχυχρόνιες - προσωρινές και τοπικού χαρακτήρα κατά την φάση κατασκευής ενώ στην φάση λειτουργίας ουδέτερες.

Η υπηρεσία μας γνωμοδοτεί θετικά για την έγκριση της μελέτης με τις εξής προϋποθέσεις:

1. Στο πρόγραμμα παρακολούθησης να ενταχθεί η παρακολούθηση των ιχθυοπληθυσμών στον ταμιευτήρα καθώς και στο τμήμα του ποταμού ανάντη και κατάντη αυτού. Με βάση τα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης θα εξεταστεί και θα αποφασιστεί εάν απαιτείται (προς ενίσχυση της βιοποικιλότητας) η τεχνητή μεταφορά ειδών ιχθυοπανίδας από τον ποταμό στον ταμιευτήρα ή στο τμήμα του ποταμού ανάντη (ή κατάντη) του ταμιευτήρα.
2. Τα απαιτούμενα για την κατασκευή υλικά να εξασφαλιστούν από τα υλικά εκσκαφών των ίδιων έργων, εφόσον αυτά είναι κατάλληλα, και από νομίμως λειτουργούντα λατομεία της περιοχής. Οι υφιστάμενοι δανειοθάλαμοι να αποκατασταθούν με την κατάθεση μελέτης αποκατάστασης στην αρμόδια αρχή και η διάνοιξη νέων δανειοθαλάμων θα πρέπει να γίνεται κατά τα οριζόμενα στον Ν 4512/2018 άρθρα 43 και 52.
3. Να εξασφαλισθεί κατά προτεραιότητα και καθόλη τη διάρκεια του έτους συνεχής παροχή στην κοίτη του χειμάρρου Μαρμαρά κατάντη του φράγματος για τη διατήρηση του οικοσυστήματος. Η εν λόγω παροχή θα πρέπει να είναι κατ' ελάχιστον ίση με 130 m³/h μετρούμενη αμέσως κατάντη του φράγματος. Κατά τις περιόδους που δεν είναι δυνατή η εξασφάλισή της μέσω της λειτουργίας του υπερχειλιστή θα πρέπει να ενεργοποιείται ο εκκενωτής του φράγματος ή άλλη διάταξη.
4. Να ληφθούν υπόψη οι όροι που προτείνονται στην ΜΠΕ καθώς και το πρόγραμμα παρακολούθησης.

Η Επιτροπή Αγροτικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος του Περιφερειακού Συμβουλίου Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης μετά από διαλογική συζήτηση και έχοντας υπόψη τις διατάξεις: α) του άρθρου 164 και 177 του Ν.3852/2010, β) του άρθρου 5 παρ. 2 του Ν. 1650/86, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 3 του Παρ. 2 & 3 του Ν.3010/2002 και γ) το άρθρο 1 παρ. 4 του Ν. 4014/2011, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Γνωμοδοτεί υπέρ της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) του έργου: 'Αρδευτικό Δίκτυο Φράγματος Μαρμαρά' (ΠΕΤ 2312009729), σύμφωνα με την εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΠΑΤΑΚΑΚΗΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- 1. ΔΕΛΗΣΤΑΜΑΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ**
- 2. ΟΣΜΑΝ ΠΕΧΛΙΒΑΝ ΑΧΜΕΤ**
- 3. ΜΟΛΛΑ ΙΣΑ ΡΙΤΒΑΝ**
- 4. ΓΙΟΥΡΟΥΚ ΣΑΛΗ**
- 5. ΧΑΤΖΗ ΜΕΜΕΤ ΡΙΤΒΑΝ**
- 6. ΚΑΤΣΟΓΡΙΔΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ**
- 7. ΔΑΛΚΙΤΖΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ**
- 8. ΜΠΑΧΑΡΙΔΟΥ ΦΑΝΗ**
- 9. ΜΠΟΔΟΥΡΟΓΛΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ**
- 10. ΚΑΣΑΠ ΑΧΜΕΤ**
- 11. ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ**